

[REDACTED]
Direcția Legislație, Documentare și Contencios
Serviciul Legislație și Documentare

[REDACTED]
Nr. 11883/2014

18.06.2014
Secretar General,
Judecător [REDACTED]

Lucrarea se publică, după anonimizare,
în zona din EMAP accesibilă magistraților

DA	NU
----	----

după discutarea
Concluziile ① și ②

Punct de vedere

privind extinderea categoriilor de cauze ce pot fi soluționate de judecătorii stagiari sau posibilitatea modificării statutului absolvenților I.N.M. în sensul de a fi judecători/procurori definitiv, nu stagiari

I. Obiectul analizei

Comisia nr. 2 din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii - Eficientizarea activității Consiliului Superior al Magistraturii și a instituțiilor coordonate, parteneriatul cu instituțiile interne și societatea civilă, în ședința din data de 26.05.2014, analizând Nota DRUO nr. 10139/2014, a apreciat necesar ca DLDC să analizeze posibilitatea extinderii categoriilor de cauze ce pot fi soluționate de judecătorii stagiari, având în vedere sesizările conducătorilor instanțelor în sensul că ocuparea posturilor vacante prin repartizarea unui număr mare de judecători stagiari la aceeași instanță, nu contribuie, în fapt, la degrevarea celorlalte complete dată fiind competența redusă a judecătorilor stagiari.

În aceeași ședință a Comisiei s-a exprimat și opinia că aceste inconveniente ar dispărea, inclusiv cele privind discontinuitatea activității judecătorilor/procurorilor stagiari și instabilitatea personalului instanțelor/parchetelor (datorită posibilității unei noi opțiuni după examenul de capacitate pentru o altă instanță/alt parchet), dacă s-ar putea regândi actuala reglementare astfel încât absolvenții I.N.M. să devină judecători/procurori definitiv, nu stagiari.

II. Dispoziții legale relevante din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

A. cu privire la primul aspect dedus analizei:

„Art. 23 - (1) Judecătorii stagiari judecă:

a) cererile privind pensiile de întreținere, cererile privind înregistrările și rectificările în registrele de stare civilă, cererile privind poprurile, încuviințarea executării silite, investirea cu formulă executorie și luarea unor măsuri asigurătorii;

b) litigiile patrimoniale având ca obiect plata unei sume de bani sau predarea unui bun, în cazul în care valoarea obiectului litigiului nu depășește 100 milioane lei (10 mii lei RON);

c) plângerile împotriva proceselor-verbale de constatare a contravențiilor și de aplicare a sancțiunilor contravenționale;

d) somația de plată;

e) reabilitarea;

f) constatarea intervenției amnistiei ori grațierii;

g) infracțiunile prevăzute de Codul penal pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cu excepția celor de la art. 218 alin. (1) și (2), art. 219 alin. (1), art. 223, 226, 227, precum și art. 239 - 241."

Art. 13 - Admiterea în magistratură și formarea profesională inițială în vederea ocupării funcției de judecător și procuror se realizează prin Institutul Național al Magistraturii.

Art. 16 - (1) Cursanții Institutului Național al Magistraturii au calitatea de auditori de justiție.

(2) Formarea profesională inițială în cadrul Institutului Național al Magistraturii constă în pregătirea teoretică și practică a auditorilor de justiție pentru a deveni judecători sau procurori.

(3) Durata cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție este de 2 ani. După primul an de cursuri, auditorii de justiție optează, în ordinea mediilor și în raport cu numărul posturilor, pentru funcția de judecător sau procuror.

(4) În perioada cursurilor, auditorii de justiție efectuează stagii de practică în cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor, asistă la ședințele de judecată și la activitatea de urmărire penală, pentru a cunoaște în mod direct activitățile pe care le desfășoară judecătorii, procurorii și personalul auxiliar de specialitate.

Art. 21 - (1) Judecătorii stagiați și procurorii stagiați sunt numiți în funcție de către Consiliul Superior al Magistraturii, pe baza mediei generale, obținută prin însumarea celor trei medii de la sfârșitul fiecărui an de studiu și de la examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii.

(...)

(2) Judecătorii stagiați și procurorii stagiați pot fi numiți în funcție numai la judecătorii sau, după caz, la parchetele de pe lângă acestea.

(...)

Art. 22 - (1) Durata stagiului este de 1 an.

(2) În perioada stagiului, judecătorii și procurorii sunt obligați să continue formarea profesională, sub coordonarea unui judecător sau procuror anume desemnat

[REDACTED]
de președintele judecătoriei sau, după caz, de prim-procurorul parchetului de pe lângă
această instanță.
(...)

Art. 19 - (1) După încheierea cursurilor în cadrul Institutului Național al Magistraturii, auditorii de justiție susțin un **examen de absolvire**, constând în probe teoretice și practice, prin care se verifică însușirea cunoștințelor necesare exercitării funcției de judecător sau de procuror.
(...)

Art. 25 - (1) După încheierea perioadei de stagiu, judecătorii și procurorii stagiați sunt obligați să se prezinte la **examenul de capacitate**. În cazul în care judecătorul stagiar sau procurorul stagiar este respins la examenul de capacitate, el este obligat să se prezinte la sesiunea următoare.
(...)

Art. 28 - (1) Examenul de capacitate constă în verificarea cunoștințelor teoretice și practice prin probe scrise și orale.
(...)

(3) Probele cu caracter practic constau în soluționarea de spețe și întocmirea de acte judiciare, distincte pentru judecători și procurori, în funcție de specificul activității acestora.

Art. 33 - (1) Pot fi **numiți în magistratură**, pe bază de concurs, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 14 alin. (2), foștii judecători și procurori care și-au încetat activitatea din motive neimputabile, personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1), avocații, notarii, asistenții judiciari, consilierii juridici, personalul de probațiune cu studii superioare juridice, ofițerii de poliție judiciară cu studii superioare juridice, grefierii cu studii superioare juridice, persoanele care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, din Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române și Institutul Român pentru Drepturile Omului, cadrele didactice din învățământul juridic superior acreditat, precum și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, **cu o vechime în specialitate de cel puțin 5 ani**.
(...)

(13) După numirea în funcția de judecător sau procuror, persoanele prevăzute la alin. (1) sunt obligate să urmeze, pe o perioadă de 6 luni, un curs de formare profesională în cadrul Institutului Național al Magistraturii, care va cuprinde în mod obligatoriu elemente de drept comunitar.

III. Analiza sesizării:

A. În ceea ce privește primul aspect dedus analizei - extinderea competenței judecătorilor stagiari, respectiv a categoriilor de cauze pe care le pot soluționa, precizăm următoarele:

Astfel cum s-a apreciat în ședința Comisiei nr. 2, aceasta poate reprezenta o soluție pentru dificultățile sesizate la unele instanțe, unde ocuparea posturilor vacante prin repartizarea unui număr mare de judecători stagiari la aceeași instanță nu contribuie, în fapt, la reducerea volumului excesiv al celorlalte complete, din cauza competenței reduse a judecătorilor stagiari.

Pentru o soluție de natura celei în discuție, ar fi necesară, mai întâi, modificarea dispozițiilor consacrate la nivelul legislației primare, astfel încât să cuprindă o arie mai mare a cauzelor de competența judecătorilor stagiari, atât în materie civilă, cât și penală, similare celor din reglementarea actuală, fără să fie vorba de acelea privind obiecte complexe sau care pot implica probleme juridice deosebite.

Din perspectiva prezentată, categoriile de cauze ce pot fi avute în vedere la formularea propunerii legislative sunt:

- în materie civilă, legea în vigoare pune următoarele probleme:

1. lit. d) a art. 23 alin. (1) este abrogată implicit, prin abrogarea OUG nr. 5/2001 privind somația de plată, astfel că se impune înlocuirea cu ordonanța de plată;

2. lit. b) – valoare prea mică față de devalorizare a leului (din 2004, când a fost stabilită la valoarea de 100 milioane lei vechi);

3. dintre cauzele de competența judecătoriei prevăzute de art. 94 din noul Cod de procedură civilă care nu produc consecințe majore asupra drepturilor fundamentale ale părților, ar putea fi preluate de judecătorii stagiari cererile posesorii (așa cum s-a stabilit anterior în Comisia nr. 1);

4. în materia raporturilor de familie ar putea fi discutată preluarea de către complete de stagiari a divorțurilor fără minori;

- în materie penală:

1. este necesară compararea reglementării art. 23 lit. g) din Legea nr. 303/2004, cu infracțiunile din noul Cod penal pentru a putea fi identificate eventuale infracțiuni ce pot fi date în competența judecătorilor stagiari, indiferent dacă pentru acestea acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a părții vătămate sau nu.

a) În prezent, lit. g) menționată cuprinde infracțiunile prevăzute de noul Cod penal pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cu excepția celor de la art. 218 alin. (1) și (2), art. 219 alin. (1), art. 223, 226, 227, precum și art. 239 - 241."

Conform variantei inserate în tabelul centralizator privind modificările Legii nr. 303/2004, textul literei g) ar cuprinde infracțiunile prevăzute de noul Cod penal, pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei

vătămate, în cazul în care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de cel mult 4 ani sau amendă.

Infracțiunile la care se referă propunerea de modificare a textului sunt:

Infrațiune - denumire	Text legal - art. Cod penal	Pedeapsa prevăzută de lege
Lovirea sau alte violențe	Art. 193 alin. (1) Art. 193 alin. (2)	închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă închisoare de la 6 luni la 5 ani sau amendă
Vătămarea din culpă corporală	Art. 196 alin. (1) Art. 196 alin. (2) Art. 196 alin. (3)	închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă; închisoare de la 6 luni la 2 ani sau amendă închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amendă; (4) Dacă urmările prevăzute în alin. (1) - (3) s-au produs față de două sau mai multe persoane, <i>limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.</i> (5) Dacă nerespectarea dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere sau desfășurarea activității care a condus la comiterea faptelor prevăzute în alin. (1) și alin. (3) constituie prin ea însăși o infracțiune se aplică <i>regulile privind concursul de infracțiuni.</i>
Amenințarea	Art. 206	închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăși sancțiunea prevăzută de lege pentru infracțiunea care a format obiectul amenințării.
Hărțuirea	Art. 208 alin. (1) Art. 208 alin. (2)	închisoare de la 3 la 6 luni sau amendă. închisoare de la o lună la 3 luni sau amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

Hărțuirea sexuală EXCEPTATĂ DE ACTUALA REGLEMENTARE	Art. 223	închisoare de la 3 luni la un an sau amandă.
Violarea de domiciliu	Art. 224 alin. (1) Art. 224 alin. (2)	închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amandă; închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amandă;
Violarea sediului profesional	Art. 225 alin. (1) Art. 225 alin. (2)	închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amandă; închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amandă
Violarea vieții private EXCEPTATĂ DE ACTUALA REGLEMENTARE	Art. 226 alin. (1) Art. 226 alin. (2)	închisoare de la o lună la 6 luni sau amandă închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amandă
Divulgarea secretului profesional EXCEPTATĂ DE ACTUALA REGLEMENTARE	Art. 227	închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amandă
Abuzul de încredere	Art. 238	închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amandă
Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor EXCEPTATĂ DE ACTUALA REGLEMENTARE	Art. 239	închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amandă
Bancruta simplă EXCEPTATĂ DE ACTUALA REGLEMENTARE	Art. 240	închisoare de la 3 luni la un an sau amandă

Gestiunea frauduloasă	Art. 242 alin. (1)	închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă
Distrugerea	Art. 253 alin. (1) Art. 253 alin. (2)	închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă
Nerespectarea hotărârilor judecătorești	Art. 287 lit.d)- g)	închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă
Violarea secretului corespondenței	Art. 302 alin. (1)	închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă
Abandonul de familie	Art. 378	închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă
Nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului	Art. 379	închisoare de la o lună la 3 luni sau amendă
Împiedicarea exercitării libertății religioase	Art. 381 alin. (1) Art. 381 alin. (2) și (3)	închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă; închisoare de la unu la 3 ani sau amendă

6) Precizăm totodată că potrivit reglementării inițiale a lit. g) a art. 23, erau în competența judecătorilor stagiari, „infracțiunile prevăzute la art. 279 alin. 2 lit. a) din Codul de procedură penală” respectiv infracțiunile din Codul penal prevăzute de: art. 180 - lovirea sau alte violențe, 184 alin. (1) - vătămarea corporală din culpă, art. 193 - amenințarea, insulta - art. 205, calomnia - art. 206, furtul prevăzute de art. 210, abuzul de încredere - art. 213 și **tulburarea de posesie - art. 220** din vechiul Cod penal (plângerea prealabilă a părții vătămate se adresa direct instanței de judecată).

Pentru infracțiunea de tulburare de posesie este prevăzută și în prezent plângerea prealabilă - art. 256 din noul Cod penal, pedeapsa este de la unu la 5 ani închisoare sau amendă, însă dată fiind limita de 4 ani închisoare din propunerea de modificare a lit. g), aceasta nu s-ar regăsi în competența judecătorilor stagiari, deși conform actualei reglementări aceasta nu este exceptată.

2. pe de altă parte, ar putea fi analizate și alte infracțiuni din noul Cod penal ale căror limite de pedeapsă sunt relativ mici, pe care le prezentăm în tabelul următor, cu indicarea textului legal și a pedepsei prevăzute, printre acestea fiind și cele pentru care este posibilă împăcarea părților:

Infracțiune - denumire	Text legal - art. Cod penal	Pedeapsa prevăzută de lege
furtul	art. 228	închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă
furtul calificat	art. 229 alin. (1) <i>1) Furtul săvârșit în următoarele împrejurări:</i> <i>a) într-un mijloc de transport în comun;</i> <i>b) în timpul nopții;</i> <i>c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;</i> <i>d) prin efracție, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase;</i> <i>e) prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere</i>	închisoare de la unu la 5 ani <i>Art. 231 - Plângerea prealabilă și împăcarea</i> (1) Faptele prevăzute în prezentul capitol, săvârșite între membrii de familie de către un minor în paguba tutorelui ori de către cel care locuiește împreună cu persoana vătămată sau este găzduit de aceasta, se pedepsesc numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. 2) În cazul faptelor prevăzute la art. 228, art. 229 alin. (1), alin. (2) lit. b) și c) și art. 230, împăcarea înlătură răspunderea penală.
furtul de folosință	art.230 alin. (1)	pedeapsa prevăzută în art. 228 sau art. 229, după caz, ale cărei limite speciale se reduc cu o treime.
însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor	art. 243 <i>art. 243 alin. (3)</i>	închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă; <i>Împăcarea înlătură răspunderea penală</i>

înșelăciunea	art. 244 alin. (1) art. 244 alin. (3)	închisoarea de la 6 luni la 3 ani Împăcarea înlătură răspunderea penală.
tăinuirea	art. 270	închisoare de la unu la 5 ani sau amendă
punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat tractarea unei remorci neînmatriculate sau neînregistrate ori cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare	art. 334 alin. (1) art. 334 alin. (3)	închisoare de la unu la 3 ani sau amendă cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă.
conducerea unui vehicul fără permis de conducere	art. 335 alin. (1) art. 335 alin. (2) și (3)	închisoarea de la unu la 5 ani închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă
împiedicarea desfășurării unei adunări publice	art. 373	închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă
bigamia	art. 376 alin. (1) art. 376 alin. (2)	închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă închisoare de la o lună la un an sau amendă.

Analizând comparativ textul actual al literei g) a art. 23 și propunerea de modificare a acesteia din tabelul cu modificările Legii nr. 303/2004, constatăm că în competența judecătorilor stagiari este în prezent o sferă mai mare de cauze decât în varianta inițială a literei g), iar infracțiunile exceptate de textul în vigoare presupun o anumită complexitate a cauzelor și experiență profesională, astfel încât se impune menținerea acestor excepții.

Apreciind că sub aspectul cauzelor penale competența actuală a judecătorilor stagiați poate fi considerată suficientă, urmează a se aprecia dacă se mai impune modificarea lit. g) a art. 23.

Față de considerentele expuse, propunem **modificarea și completarea art. 23 alin. (1) din Legea nr. 303/2004**, după cum se va evidenția în tabelul următor, care va cuprinde forma textului în vigoare, textul propus ca urmare a deciziei Comisiei nr. 2 menționată în partea introductivă a prezentei lucrări și textul anterior din tabelul centralizator privind propunerile de modificare și completare a Legii nr. 303/2004:

Art. 23 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, forma în vigoare	Propunere de modificare a art. 23 alin. (1) din Legea nr. 303/2004	Propunere anterioară de modificare a art.23 alin.(1) din tabelul privind propunerile de modificare și completare a Legii nr. 303/2004
<p>(1) Judecătorii stagiați judecă:</p> <p>a) cererile privind pensiile de întreținere, cererile privind înregistrările și rectificările în registrele de stare civilă, cererile privind popririle, încuviințarea executării silite, investirea cu formulă executorie și luarea unor măsuri asigurătorii;</p> <p>b) litigiile patrimoniale având ca obiect plata unei sume de bani sau predarea unui bun, în cazul în care valoarea</p>	<p>La art. 23 alin. (1), lit. a), b), d), f) și g) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>a) cererile posesorii, cererile privind divorțurile fără minori cererile privind pensiile de întreținere, cererile privind înregistrările și rectificările în registrele de stare civilă, cererile privind popririle, încuviințarea executării silite, investirea cu formulă executorie și luarea unor măsuri asigurătorii;</p> <p>b) litigiile patrimoniale având ca obiect plata unei sume de bani sau predarea unui bun, în valoare de până la 200 milioane lei, inclusiv;</p>	<p>La art. 23 alin. (1), literele a), b), d) și g) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„a) cererile posesorii, cererile privind pensiile de întreținere, cererile privind înregistrările și rectificările în registrele de stare civilă, cererile privind popririle, încuviințarea executării silite, investirea cu formulă executorie și luarea unor măsuri asigurătorii;</p> <p>b) litigiile patrimoniale având ca obiect plata unei sume de bani sau predarea unui bun, în cazul în care valoarea obiectului litigiului nu depășește 10 mii lei;</p>

<p>obiectului litigiului nu depășește 100 milioane lei (10 mii lei RON)</p> <p>c) plângerile împotriva proceselor verbale de constatare a contravențiilor și de aplicare a sancțiunilor contravenționale;</p> <p>d) somația de plată;</p> <p>e) reabilitarea;</p> <p>f) constatarea intervenției amnistiei ori grațierii;</p> <p>g) infracțiunile prevăzute de Codul penal pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cu excepția celor de la art. 218 alin. (1) și (2), art. 219 alin. (1), art. 223, 226, 227, precum și art. 239 - 241."</p>	<p>(...)</p> <p>d) <i>ordonanța de plată;</i></p> <p>(...)</p> <p>f) <i>cauze privind amnistia ori grațierea;</i></p> <p>g) <i>infracțiunile prevăzute de Codul penal pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cu excepția celor de la art. 218 alin. (1) și (2), art. 219 alin. (1), art. 223, 226, 227, precum și art. 239 - 241, în cazul în care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de cel mult 4 ani sau amenda, precum și infracțiunile prevăzute la: art. 228, art. 229 alin. (1), art. 230 alin. (1), art. 243, art. 244 alin. (1), art. 270, art. 334 alin. (1) și (3), art. 335, art. 373, art. 376 alin. (1) și (2) din același cod.</i></p>	<p>(...)</p> <p>d) <i>ordonanța de plată;</i></p> <p>(...)</p> <p>g) infracțiunile pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul în care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de cel mult 4 ani sau amenda."</p> <p>(CU REZERVA EXPRIMATĂ ANTERIOR. Textul lit. g) a fost conceput în Comisie, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 255/2013)</p>
---	--	--

B. În ceea ce privește cealaltă opinie exprimată în cadrul comisiei, în sensul de a se regândi actuala reglementare legislativă astfel încât absolvenții I.N.M. să devină judecători/procurori definitivi, nu stagiari, pot fi identificate argumente în favoarea acesteia, astfel:

1) O asemenea abordare ar putea conferi o soluție mai eficientă pentru remedierea dificultăților apărute la unele instanțe unde sunt repartizați mulți judecători stagiari, iar competența redusă a acestora nu este de natură să echilibreze volumul de activitate, celelalte complete fiind în continuare afectate de un volum excesiv.

2) **Ar fi un remediu nu numai din perspectiva echilibrării efective a volumului de activitate la instanțe/parchete, ci și din perspectiva eliminării/diminuării inconvenientelor privind discontinuitatea activității judecătorilor/procurorilor stagiari și instabilitatea personalului instanțelor/parchetelor ca urmare a posibilității unei noi opțiuni a judecătorilor/procurorilor după examenul de capacitate pentru o altă instanță/alt parchet.**

3) **Pregătirea profesională a auditorilor de justiție, relevată de dispozițiile legale care reglementează modul în care se desfășoară formarea inițială, pe întreaga durată a cursurilor la INM precum și examenele susținute la terminarea acestora, anterior numirii ca judecători și procurori, ar putea fi accentuată asupra dimensiunii practice.**

Amintim, cu titlu de exemplu, în acest sens, la nivelul legislației primare, dispozițiile art. 16 alin. (2) și (3), art. 19 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, care fac referire expresă la pregătirea pentru a deveni judecători și procurori. Astfel, *formarea profesională inițială în cadrul Institutului Național al Magistraturii constă în pregătirea teoretică și practică a auditorilor de justiție pentru a deveni judecători sau procurori, durata cursurilor fiind de 2 ani, iar în perioada cursurilor, auditorii de justiție efectuează stagii de practică în cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor, asistă la ședințele de judecată și la activitatea de urmărire penală, pentru a cunoaște în mod direct activitățile pe care le desfășoară judecătorii, procurorii și personalul auxiliar de specialitate.*

Pregătirea auditorilor de justiție pentru a fi judecători și procurori rezultă, de asemenea, din norme consacrate la nivelul legislației secundare (exemplu: art. 18, art. 20 din Regulamentul I.N.M., aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 127/2007, cu modificările și completările ulterioare, art. 30 - art. 32 din Regulamentul privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 439/2006, cu modificările și completările ulterioare).

Relevante din perspectiva pregătirii profesionale a auditorilor de justiție sunt și aspecte ce se evidențiază din examinarea programelor de formare inițială publicate pe site-ul INM, a modului de organizare a acestor programe, atât sub aspect teoretic cât și practic, specifice exercitării activității de magistrat.

În **programele de studiu** ale disciplinelor drept civil, drept penal, drept comercial și dreptul familiei s-a inclus organizarea, în a doua parte a anului de formare, **cu titlu**

obligatoriu, pentru fiecare grupă de auditori de justiție, a unui număr de **procese simulate**, astfel: drept civil - 2 procese simulate; drept penal - 2 procese simulate; drept comercial - 1 proces simulat; dreptul familiei - 1 proces simulat.

Pe lângă procesele simulate, studiul dosarelor și redactarea de acte, pentru accentuarea caracterului practic al formării, în **planurile de seminar** ale tuturor disciplinelor de formare pretabile la astfel de activități s-a prevăzut „derularea de exerciții practice sub coordonarea formatorului de grupă constând în **mini-secvențe simulate, în vederea dobândirii de abilități specifice profesiei.**”

Din examinarea programelor de stagiu, astfel cum sunt reglementate pentru anul II, menționăm, cu titlu de exemplu, următoarele elemente:

- *formare inițială 2013 - 2014 - Program de stagiu - Anul II - Judecători:*
Coordonatorii de practică organizează și coordonează activitatea auditorilor de justiție astfel încât să se asigure studiul dosarelor, participarea la ședințele de judecată și redactarea hotărârilor cu respectarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, organizează și coordonează activitatea auditorilor de justiție în cadrul compartimentelor auxiliare: registratură, arhivă; cabinet președinte, activitate grefier șef, colegiul de conducere; executări penale și contravenționale; practica de casare; compartiment persoane juridice; biroul de informare și relații publice.

- *formare inițială 2013 - 2014 - Program de stagiu - Anul II - Procurori:*
Coordonatorii de practică organizează și coordonează activitatea auditorilor de justiție astfel încât să se asigure studiul dosarelor, redactarea soluțiilor procurorului, asistare la supravegherea și efectuarea urmăririi penale, contactul efectiv cu activitatea operativă a organelor de poliție, participarea la activitatea judiciară - la ședințele de judecată a cauzelor penale și civile cu respectarea Regulamentului de ordine interioară al parchetelor și a Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești. Se prevede asigurarea observarea efectivă de către auditorii de justiție a activității operative a organelor de poliție, prin deplasarea acestora la secțiile de poliție, urmărindu-se în special desfășurarea activităților de audiere, cercetare la fața locului, percheziție, recunoaștere din grup etc. Coordonatorii de practică organizează și coordonează activitatea auditorilor de justiție în cadrul compartimentelor auxiliare: Biroul de registratură generală, arhivă și grefă, Biroul de relații cu publicul și audiențe, Biroul de documentare șef, colegiul de conducere, Biroul de statistică judiciară.

4) Dacă se va aprecia ca fiind justificată varianta ca absolvenții I.N.M să fie numiți judecători/procurori definitiv, nu stagiari, s-ar armoniza reglementarea cu aceea consacrată de art. 33 din Legea nr. 304/2004, care conferă posibilitatea numirii în aceste funcții chiar a unor persoane care nu au efectuat o activitate anterioară concretă în legătură cu activitatea practică din instanțe și parchete, de exemplu, persoanele care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții de Conturi, etc.

Or, pregătirea profesională a auditorilor de justiție pe parcursul celor doi ani la I.N.M, cu deosebire sub aspect practic, ar trebui să le confere posibilitatea numirii cel

puțin în aceleași condiții cu persoanele menționate în paragraful anterior și nu mai restrictive.

5) Durata stagiaturii, în fapt, este mai mare de un an dat fiind că judecătorii și procurorii stagiați se prezintă la examenul de capacitate numai după îndeplinirea efectivă a perioadei de stagiu, iar după susținerea concursului, între acest moment și cel al numirii efective în funcție de către președintele României, ca judecător sau procuror definitiv, există o perioadă considerabilă de timp, care poate fi uneori chiar mai mare de un an. În acest timp competența judecătorului stagiar se menține.

În **concluzie**, dacă se va considera necesar, reglementarea legală (primară) se poate modifica referitor la numirea absolvenților I.N.M ca judecători și procurori, astfel încât să devină judecători/procurori definitivi, nu stagiați.

În acest sens, pe lângă modificările corespunzătoare în sensul eliminării mențiunii „stagiar/i”, în textele din Legea nr. 303/2004, care cuprind referiri la judecători/procurori stagiați, se pot contura și următoarele propuneri:

- înlocuirea examenului de absolvire al INM cu acela de capacitate;
- în anul II al cursurilor la INM urmate de auditorii de justiție, pregătirea practică a acestora să fie intensificată;

- **s-ar putea reglementa chiar posibilitatea ca auditorii de justiție judecători să facă parte din completul de judecată fie fără drept de vot (dar cu obligația de redacta un raport asupra cauzei și proiecte de hotărâri în dosarele la soluționarea cărora au asistat), fie cu vot consultativ.**

Amintim că o asemenea posibilitate este consacrată în actuala reglementare pentru o altă categorie profesională - asistenții judiciari, cu toate că, spre deosebire de absolvenții INM, asistenții judiciari sunt selectați de organisme din afara sistemului judiciar.

Conform *art. 55 alin. (1) și (2) din Legea nr. 304/2004* privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „completul pentru soluționarea în primă instanță a cauzelor privind conflictele de muncă și asigurări sociale se constituie dintr-un judecător și 2 asistenți judiciari (...); **asistenții judiciari participă la deliberări cu vot consultativ și semnează hotărârile pronunțate (...)**”.

Față de aspectele prezentate, posibilitatea constituirii completelor de primă instanță la judecătorii și cu auditorii de justiție, poate fi justificată.

În măsura în care s-ar însuși propunerea ca absolvenții I.N.M. să devină judecători/procurori definitivi, nu stagiați, textele concrete care să asigure transpunerea propunerilor de modificare a normelor la nivelul legislației primare, fie sub toate aspectele prezentate, fie numai a unora dintre acestea, se vor formula astfel încât să poată fi incluse în tabelul care cuprinde modificări ale Legii nr. 303/2004 și eventual, și ale Legii nr. 304/2004.

C. Considerăm necesar a sublinia faptul că, la nivelul Comisiei nr. 1, în analizele anterioare cu privire la propunerile de modificare a Legii nr. 303/2004, s-a decis păstrarea instituției stagiaturii.

Chiar mai mult, în tabelul privind propunerile de modificare și completare a Legii nr. 303/2004 sunt vizate și persoanele numite judecători sau procurori în condițiile art. 33, care vor deveni inițial auditori de justiție, cu privire la care se prevede expres necesitatea susținerii unui examen de absolvire (asemănător examenului de capacitate prevăzut pentru absolvenții INM), astfel:

Art. 33 - (5) În funcție de opțiunile exprimate, persoanele declarate admise la concurs urmează, pe o perioadă de 6 luni, un curs de formare profesională în cadrul Institutului Național al Magistraturii, care cuprinde aspecte teoretice și practice privind activitatea judecătorilor și, respectiv, procurorilor. Pe durata cursului persoanele declarate admise au calitatea de auditor de justiție. Prevederile art. 17, 18, 18¹ - 18⁴ și 20 se aplică în mod corespunzător.

(6) După încheierea cursului de formare profesională, auditorii de justiție susțin examenul de absolvire, constând în probe teoretice, cu obiectul arătat la art. 28 alin. (2), și în probe practice, scrise și orale, prin care se verifică însușirea cunoștințelor necesare exercitării funcției de judecător sau de procuror. (...)

(7) Pentru a fi declarați admiși la examenul de absolvire, auditorii de justiție trebuie să obțină minim nota 5 la fiecare probă și cel puțin 7 media tuturor probelor.

(8) În funcție de opțiunile exprimate potrivit alin. (4), auditorii de justiție declarați admiși la examenul de absolvire a cursului de formare profesională optează, în ordinea mediilor obținute la examen, pentru posturile de judecător, respectiv procuror, alocate potrivit alin. (2).

(...)

(10) Auditorii de justiție care nu promovează examenul de absolvire se pot prezenta încă o dată pentru susținerea acestuia la următoarea sesiune, organizată de Institutul Național al Magistraturii. Dispozițiile art. 19 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

(11) În termen de cel mult 30 de zile de la data validării rezultatelor examenului prevăzut la alin. (6), Consiliul Superior al Magistraturii propune Președintelui României numirea în funcția de judecător sau, după caz, de procuror a candidaților admiși.

Față de aspectele expuse, pentru a se decide asupra celor două probleme principale, propunem înaintarea punctului de vedere Comisiei nr. 1 și Comisiei nr. 2 (Comisia nr. 2 fiind aceea care a dispus efectuarea prezentei lucrări) pentru a analiza și decide.

DIRECTOR
Judecător

AVIZAT

ȘEF SERVICIU
Judecător

Judecător ex 06/23.06.2014/com 7.06.2014 întocmit.